

prerequisite for them, nor are the libations prerequisites for the animal sacrifice; a person may bring his sacrifice today and its libations ten days later. [This applies] both to an individual and to the community, provided that the libations were not sanctified in a [sacred] service vessel. But once one places them into a [sanctified] service vessel, if they remain overnight, they become disqualified by (לינה)

having remained overnight. (2) Libations are brought only from non-sanctified produce. One may not bring them from *terumah*, nor from *ma'aser sheini*, nor from firstfruits. Even for a thanksgiving-offering, the bread of which one may bring from *ma'aser*; its libations however, may only be brought from non-sanctified produce.

הזבח אלא מביא אדם קרבנו היום ונסכיו אחר עשרה ימים אחד יחיד ואחד צבור והוא שלא קדשו הנסכים בכלי שרת אבל אם נתנו לכלי שרת אם לנו יפסלו בלינה: ב אין מביאין נסכים אלא מן החולין לא יביאם לא מן התרומה ולא ממעשר שני ולא מן הבכורים ואפילו תודה שמביא לחמה מן המעשר לא יביאו נסכים אלא מן החולין:

SHEMINI FOR TUESDAY TORAH

שמיני ליום שלישי תורה

יבין בקריאת המשח פסוקים אלו שהם כנגד ה דמילוי הה דשם ב"ן להשאיר בו הארה מתוספת הנפש משבת שעברה

יא וְיָתַב בְּשָׂרָא וְיָתַב מִשְׁכָּא
אוֹקִיד בְּנוֹרָא מִבְּרָא
לְמִשְׁרִיתָא: יב וְנִכְס יָתַב עֲלֵתָא
וְאִמְטִיאוּ בְּנֵי אַהֲרֹן לֵיהּ יָתַב
דְּמָא וְזִרְקִיהּ עַל מִדְּבַחָא
סְחֹר סְחֹר: יג וְיָתַב עֲלֵתָא
אִמְטִיאוּ לֵיהּ לְאַבְרָהָא וְיָתַב
רִישָׁא וְאַסְקַת עַל מִדְּבַחָא:
יד וְחִלֵּל יָתַב גְּזָא וְיָתַב פְּרַעֲיָא

יא וְאֶת־הַבֶּשֶׂר וְאֶת־הָעוֹר שָׂרַף בְּאֵשׁ
מִחוּץ לַמִּחֲנֶה: יב וַיִּשְׁחַט אֶת־הָעֵלָה
וַיִּמְצְאוּ בְּנֵי אַהֲרֹן אֱלֹוֹת אֶת־הַדָּם וַיִּזְרְקוּהוּ
עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: יג וְאֶת־הָעֵלָה הִמְצִיאוּ
אֵלָיו לְנֹתְחֶיהָ וְאֶת־הָרֹאשׁ וַיִּקְטֹר עַל־
הַמִּזְבֵּחַ: יד וַיִּרְחֹץ אֶת־הַקֶּרֶב וְאֶת־הַפְּרָעִים

(11) And he then burned the flesh and the hide in fire, outside the camp. (12) And he slaughtered the burnt-offering. And Aharon's sons presented the blood to him, and he splashed it on the altar, around. (13) And they presented the burnt-offering to him in its [prescribed] pieces, along with the head. And he caused [them] to [go up in] smoke on the altar. (14) And he washed the

RASHI

(11) **The flesh and the hide** — *We do not find in Scripture a sin-offering [sacrificed] outside [the Sanctum, i.e., on the external altar] which is to be burned, with the*

exceptions of this instance and any inauguration sin-offering. And all these exceptional cases were [burned] at the express command of God. (12) **וימצאו** — *[This term] denotes*

רש"י (יא) וְאֶת הַבֶּשֶׂר וְאֶת הָעוֹר וגו'. לא מצינו חטאת היצונה נשרפת, אלא זו (חוץ מזוה) ושל מלואים; וכלן על פי הדבור: (יב) וַיִּמְצְאוּ. לשון הושטה

ואִסַּק עַל־עֲלֹתָא לְמִדְבַּחָא:
 טו וְקָרַב יָת קָרְבַּן עֲמָא וְנָסִיב
 יָת צִפְרָא דְחַטָּאתָא דִּי לְעֲמָא
 וְנָכְסִיָּה וְכִפֵּר בְּדַמְיָה
 בְּקַדְמָאָה:

וַיִּקְטֹר עַל־הָעֹלָה הַמִּזְבֵּחַ: טו וַיִּקְרַב אֶת
 קָרְבַּן הָעָם וַיִּקַּח אֶת־שְׂעִיר הַחַטָּאת אֲשֶׁר
 לָעֹם וַיִּשְׁחַטְהוּ וַיַּחַטְּאֵהוּ כַּרְאֲשׁוֹן:

innards and the legs, and he caused [them] to [go up in] smoke on the altar, along with the [rest of the] burnt-offering. (15) And he brought forward the people's offering; he took the goat which was the people's sin-offering, slaughtered it and made it a sin-offering, just like the first one.

RASHI

רש"י

והזמנה: (טו) ויחטאהו. עשהו במשפט חטאת: —
 פראשון. בעגל שלו: —
 ויחטאהו (15) —
 means: He sacrificed it according to the law
 of sin-offerings (חטאת). **Just like the first one**— i.e., just like [he had sacrificed] his calf.

PROPHETS II Samuel 6

נביאים שמואל ב פרק ו

יא וישׁב אַרְוֹנָא דִּי בְּבֵית
 עוֹבֵד אַדּוּם גַּתָּא תְּלָתָא
 יָרְחִין וּבְרִיךְ יְיָ יָת עוֹבֵד
 אַדּוּם וְיָת כָּל בֵּיתָהּ:
 יב וְאַתְחִנֵּא לְמַלְכָּא דְדוֹד
 לְמִימְרֵי בְּרַךְ יְיָ יָת בֵּית עוֹבֵד
 אַדּוּם וְיָת כָּל דִּילָהּ בְּדִיל
 אַרְוֹנָא דִּי וְאֹזֶל דְדוֹד וְאַסִּיק
 יָת אַרְוֹנָא דִּי מִבֵּית עוֹבֵד
 אַדּוּם לְקִרְתָּא דְדוֹד בְּחִדּוּא:
 יג וְהָיָה כִּד נָטְלוּ נְטְלֵי אַרְוֹנָא דִּי שִׁיתָא זְוֹגִין וְנָכְסִים תוֹר וּפְטִים: יד וְדוֹד מִשְׁבַּח בְּכָל תְּקוּף קָנָם

יא וַיֵּשֶׁב אַרְוֹן יְדוּהָ בֵּית עֹבֵד אָדָם הַגִּתִּי שְׁלֹשָׁה
 חֳדָשִׁים וַיְבָרַךְ יְדוּהָ אֶת־עֹבֵד אָדָם וְאֶת־כָּל־בֵּיתוֹ:
 יב וַיֵּגֵד לְמֶלֶךְ דָּוִד לֵאמֹר בְּרַךְ יְדוּהָ אֶת־בֵּית עֹבֵד
 אָדָם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ בְּעֵבוֹר אַרְוֹן הָאֱלֹהִים וַיִּלְךְ
 דָּוִד וַיַּעַל אֶת־אַרְוֹן הָאֱלֹהִים מִבֵּית עֹבֵד אָדָם עִיר
 דָּוִד בְּשִׂמְחָה: יג וַיְהִי כִּי צָעְדוּ נְשָׂאֵי אַרְוֹן יְדוּהָ
 שֵׁשָׁה צָעָדִים וַיִּזְבַּח שׁוֹר וּמְרִיא: יד וְדוֹד מִכְרַרְךָ

(11) And the Ark of the Lord remained in the house of Oved-Edom the Gittite three months, and the Lord blessed Oved-Edom and all his house. (12) And it was told to King David, saying, The Lord has blessed the house of Oved-Edom, and all that belongs to him, because of the Ark of the Lord. And David went and brought up the Ark of God from the house of Oved-Edom into the city of David with joy. (13) And it was, that when they who bore the Ark of the Lord had gone six steps, he sacrificed an ox and a fattened ox. (14) And David danced before

RASHI

רש"י

(11) **The Lord blessed Oved-Edom** — his (יא) וַיְבָרַךְ ה' אֶת עֹבֵד. אֲשֶׁתוֹ וְשִׁמּוֹנָה בְּלוֹתִיָּהּ וְלָדוֹ שֵׁשָׁה בָּנִים בְּכָרֶס אֶחָד: (יג) שֵׁשָׁה צָעָדִים.
 wife and her eight daughter in laws, each gave birth to six sons at one time.

(13) **Six steps** — paces. ומריא — fattened

בְּכָל עֹז לְפָנַי יְדוּהַ וְדָוִד חָגָר אֶפֶוד בֶּד: טו וְדָוִד
 וְכָל-בֵּית יִשְׂרָאֵל מְעֵלִים אֶת-אָרוֹן יְדוּהַ בְּתִרְוּעָה
 וּבְקוֹל שׁוֹפָר:
 יי וְדָוִד אָסִיר כְּרִדוּט דְּבוּץ:
 טו וְדָוִד וְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל
 מְסַקִּין ית אַרְוֵנָא דִּי בִּיבְבָא
 וּבְקַל שׁוֹפְרָא:

the Lord with all his might; and David was girded with a cloth *ephod*. (15) And David and all the House of Israel brought up the Ark of the Lord with loud singing, and with the sound of the *shofar*.

RASHI

רש"י

פְּסִיעוֹת: וּמְרִיא. שׁוֹרִים אֲבוּסִים: (יד) מְכַרְבֵּר. מְרַקֵּד: אֶפֶוד בֶּד. מְעֵל בּוּץ:
 oxen. (14) מְכַרְבֵּר — means dancing. A cloth *ephod* — a linen robe.

WRITINGS Proverbs 23

כתובים משלי פרק כג

יז אַל-יִקְנֵא לְבָבְךָ בְּחַטָּאִים כִּי אִם-בִּירְאַת יְדוּהַ
 כָּל-הַיּוֹם: יח כִּי אִם-יֵשׁ אַחֲרִית וְתִקְוֹתֶיךָ לֹא תִפְרֹת:
 יט שְׁמַע-אֶתְּהָ בְנֵי וַחֲכָם וְאֲשֶׁר בְּדַרְךְ לְבָבְךָ: כ אַל-
 תְּהִי בְּסַבְּאֵי-יַיִן בּוֹלְלֵי בֶשֶׂר לְמוֹ: כא כִּי-סַבָּא וּזוּלָל
 יוֹרֵשׁ וְקַרְעִים תִּלְבִּישׁ נֹמְהָ:
 יז לֹא גִטָּן לְבָבְךָ בְּחַטָּאֵי אֱלֹהִים
 בְּדַחֲלֵתָא דְאַלְהָא כָּל יוֹמָא:
 יח מְטוּל דְתִהְוִי לְךָ אַחֲרִיתָא
 טְבַתָּא וְסַכּוּדָא לֹא נְגַמְרָא:
 יט שְׁמַע אֶת בְּרִי וְאַתְחַכֵּם
 וְתִרְצֵן לְבָבְךָ לְאַרְחָא: כ לֹא
 תְהִי בְּאֵלֵיךְ דְאַסִּיטוֹן

בְּבִישׂוֹרָא וּבְאֵלֵיךְ דְרוֹן חֲמָרָא: כא מְטוּל דְרוֹן וְאַסִּיט מִתְמַסְכֵּן וּבִנְעֵתָא נְלִבֵּשׁ נִיּוּמָא:

(17) Let not your heart envy sinners, but be in the fear of the Lord all the day.
 (18) For surely there is a future, and your hope shall not be cut off. (19) Listen my son, and be wise, and you may guide yourself in the way of your heart.
 (20) Be not among wine-guzzlers, among gluttonous eaters of flesh. (21) For the drunkard and the glutton shall come to poverty, and drowsiness shall clothe a man with rags.

RASHI

רש"י

(יז) אַל יִקְנֵא לְבָבְךָ בְּחַטָּאִים. בְּהַצְלַחְתֶּם לְהִיּוֹת
 רָשָׁע כְּמוֹתָם: (יח) יֵשׁ אַחֲרִית. כְּלוֹמֵר בְּעֵבוֹר זֶה יֵשׁ
 אַחֲרִית וְתִקְוָה אֵלֶיךָ: (יט) וְאֲשֶׁר בְּדַרְךְ לְבָבְךָ. וְלֶךְ
 בְּדַרְכֵי לְבָבְךָ כִּי לֵב חָכָם לֹא יִשְׁאָף לַעֲבֹרָה:
 (כא) יוֹרֵשׁ. יִתְמַסְכֵּן: וְקַרְעִים תִּלְבִּישׁ נֹמְהָ.
 הַעֲצָלוֹת וְהַתְּנוּמָה תִּלְבִּישׁ אוֹתָךְ בְּגָדִים קְרוּעִים:

(17) Let not your heart envy sinners — in their success, to be wicked like them.
 (18) There is a future — i.e., for because of this, you shall have a future and hope.
 (19) And you may guide yourself in the way of your heart — [After you have become wise,] you will be able to follow the ways of your heart, for the heart of a wise man will not lead him to sin. (21) Shall come — shall become poor. And drowsiness shall clothe a man with rags — Laziness and drowsiness shall clothe you in torn clothing.

Mishnah Ketubot, chapter 10

משנה כתובות פרק י

(1) If a man was married to two wives and died, the first [wife] takes precedence [in her claim to her *ketubah*] over the second, and the heirs [if the women, having survived their husband, died before they had collected the payments of their *ketubah*] of the first wife take precedence over the heirs of the second. If he married a first wife and she died [and he therefore

inherited her], and then he married a second wife and he himself died [and the sons of the first wife claim their mother's *ketubah*, to which they are entitled by virtue of the male children clause (i.e., a condition in marriage enacted by the Rabbis, that the male sons will inherit the *ketubah* in addition to the other shares of their inheritance, see Mishnah Ketubot 4:10) which their father had entered in their mother's *ketubah*], the second wife [who, unlike the first, has survived her husband and consequently has, in respect to her claim upon her *ketubah*, the same legal status as a creditor] and her heirs [who, like their mother, have the status of creditors] take precedence over the heirs of the first wife [who died before her husband and consequently, lost her claim to her *ketubah*, since a surviving husband is the heir of his wife, with her sons' claim to her *ketubah* being treated as a claim for an inheritance and, as such, must yield precedence to creditors]. (2) If a man was married to two wives and they died, and subsequently he himself died, and the orphans [of one of the wives, whose *ketubah* was for a larger sum than that of the other] claim their mother's *ketubah* [as heirs of their mother, by virtue of the (Rabbinical) male children clause, while the other heirs, demand a division in equal portions on the ground that, irrespective of the mothers' "male children clause" of the *ketubah*, as sons of the deceased they are each (Biblically) entitled to equal shares in his estate]. [However, in the case of the Mishnah, the estate of the deceased husband] is only enough for the [settlement of the] two *ketubot* [so that, if their demand is complied with, the brothers would receive their respective shares of their mothers' *ketubot* by virtue of the (Rabbinical) male children clause. Hence, the entire estate would be dispensed, thus allowing no scope for the operation of the Biblical law of inheritance]. [Therefore, all the orphans] receive equal shares [as heirs of their father with equal rights to his estate]. If there was a surplus [after the two *ketubot* had been paid,] of [a minimum of] one dinar, [so that the Rabbinical clause

א מי שהיה נשוי שתי נשים ומת, הראשונה קודמת לשנייה, ויורשי הראשונה קודמין ליורשי שנייה. נשא את הראשונה ומתה, נשא שנייה ומת הוא, שנייה ויורשיה קודמים ליורשי הראשונה: ב מי שהיה נשוי שתי נשים ומתו ואחר כך מת הוא ויתומים מבקשים כתבת אמן ואין שם אלא שתי כתבות, חולקין בשווה. הנה שם מותר דינר, אלו

רבנו עובדיה מברטנורא

א מי שהיה. יורשי הראשונה קודמים ליורשי השנייה. אם מתו נשיו אחריו עד שלא הספיקו לגבות: שניה ויורשיה קודמים. שהיא בעלת חוב, ויורשי ראשונה באים לירש מאביהן כתובת בנין דכרין, דהא אינון ירתון תנן, לפיכך פורעין את החוב תחלה ומה שנשאר יירשו. ודוקא כשנשבעה השניה על כתובתה אז היא או יורשיה נוטלים כתובתה. אבל אם מתה היא לאחר שמת בעלה ולא נשבעה על כתובתה, אין יורשיה נוטלים כלום מכתובתה, דקיימא לן אין אדם מוריש שבעה לבניו, כלומר ממון שאין אדם זוכה בו אלא בשבעה ומת קודם שנשבע, אותו ממון אין אדם מורישו לבניו: ב ויתומים מבקשים כתובת אמן. שכתובה של אחת מרובה משל חברתה, ואומרים בניה כתובת

allows for the Biblical law of succession to be applied to it,] each group of sons receives the *ketubah* of their mother [and the residue of the estate (amounting to not less than one dinar) is then divided between the sons in equal portions]. If the orphans [of one of the wives] said, "We are allowing an evaluation of our father's estate for a[n additional] dinar more [than the total amount of both *ketubot*]," in order that they [might thereby be enabled to] take their mother's *ketubah*, their request is disregarded, rather, the estate must be

[properly] evaluated by the court. (3) If the estate included prospective property [e.g., an outstanding debt of their father's which would fall due only at some time in the future], it is not [regarded] as [properly held] in actual possession. [The existing estate must accordingly be divided equally among all the sons of the deceased, although the addition of the prospective property would have provided a surplus.] Rabbi Shimon says, Even if there was movable property it is of no consequence, unless there was property [i.e., land] [worth] one dinar more than [the total amount of] the two *ketubot*. (4) If a man who was married to three wives died, and the *ketubah* of one was a *maneh* [= 100 *zuz*], of the second 200 *zuz*, and of the third 300 *zuz* [and the three contracts bore the same date: If they bear different dates, the collection of any earlier *ketubah* takes precedence over the later one as in Mishnah 1,] and the estate [was worth] only one *maneh* [100 *zuz*], [the sum] is divided equally. [Since the three women have equal claims upon that *maneh*, the smallest *ketubah* being for no less than one *maneh*.] If the estate [was worth] 200 *zuz*, [the claimant] of the *maneh* receives fifty *zuz*. [The Gemara (Ketubot 93a) asks, should she not be entitled only to thirty three and a third, i.e., a third of the first *maneh*? The Gemara answers, it is talking about a case, where the wife of 200 *zuz* commits in writing, to the wife of 100 *zuz*, I agree not to litigate whatsoever on your 100 *zuz*; hence, the first 100 *zuz* of the estate has only

נוטלין כתבת אמן ואלו נוטלין כתבת אמן. אם אמרו יתומים, אנהנו מעלין על נכסי אבינו יתר דינר, כדי שיטלו כתבת אמן, אין שומעין להן, אלא שמיין את הנכסים בבית דין: ג' היו שם נכסים בראוי, אינן כבמוחזק. רבי שמעון אומר, אפלו יש שם נכסים שאין להם אחריות, אינו כלום, עד שיהיו שם נכסים שיש להן אחריות יותר על שתי הכתבות דינר: ד' מי שהיה נשוי שלש נשים ומת, כתבתה של זו מנה ושל זו מאתים ושל זו שלש מאות ואין שם אלא מנה, חולקות בשוה. היו שם מאתים, של מנה נוטלת חמשים. של מאתים ושל

רבנו עובדיה מברטנורא

בנין דכרין ניטול, וכן אתם, והשאר נחלוך: חולקים בשוה. כשאר כל הירושות, ואין נוטלים כתובת בנין דכרין: אם אמרו יתומים. בלי הכתובה הגדולה: הרי אנו מעלין על נכסי אבינו. מעלין דמיהן לקבלם עלינו ביוקר כדי שיהיה שם מותר דינר ויטלו כתובת אמן: ג' היו שם נכסים בראוי. כגון עסקא שביד אחרים או הלואה: אינן כבמוחזק. אינן נחשבים להיות כאילו הן מוחזקים בידו ויש כאן מותר דינר: שאין להם אחריות. מטלטלים: שיש להם אחריות. קרקעות. והלכה כרבי שמעון. ואף בזמן הזה דנהיגי דמטלטלי דיתמי משעבדי לבעל חוב, אין כתובת בנין דכרין נוהגת במטלטלין אלא בקרקעות: ד' של זו מנה ושל זו מאתים כו'. ושלשתן נחתמו ביום אחד. דאי בתלתא יומי, הקודמת בשטר קודמת בגיבוי. או שלא הניח אלא מטלטלין, שאין דין קדימה במטלטלין: חולקות בשוה. שהרי כח שלשתן שוה בשעבוד מנה דבכולהו איכא מנה: היו שם מאתים. אין לבעלת מנה שעבוד אלא במנה, אבל במנה שני אין שעבוד לשטר של בעלת מנה: של מנה נוטלת חמשים. בגמרא פריך, שלישיית מנה היה ראוי שתטול והיאך נוטלת חמשים שהוא חצי מנה. ומשני, דמתניתין איירי דאמרה לה בעלת מאתים לבעלת מנה, דין ודברים אין לי עמך במנה המשועבד לך ולא יתמעט חלקך בשבילי, הלכך היא ובעלת שלש מאות חולקות אותו. ומפני שלא נתנה בעלת

one rival claimant, the wife of 300 *zuz* and therefore, the first wife may take half, which is 50 *zuz*.] [And the claimants respectively] of the 200 and the 300 *zuz* [receive each,] three gold *dinarim* [i.e., 75 *zuz*. A gold *dinar* = 25 silver

dinarim or *zuz*. The two women take equal shares in what remains of the 200 *zuz*, since the *ketubah* of either is for no less a sum, and the money available is equally pledged to both.] If the estate [was worth] 300 *zuz* [so that the first *maneh* is pledged to all the three women, the second to the claimants of the 200 and the 300 *zuz*, while the third *maneh* is only pledged to the claimant of the 300; here too, the Gemara explains we are referring to a case where the claimant of 300 *zuz* commits in writing to the other two women, I agree not to litigate whatsoever on 100 *zuz*; hence the first 100 *zuz* of the estate has only the first two wives as claimants, and therefore they each take 50 of the first 100 *zuz*], [the claimant] of the *maneh* receives fifty *zuz* and [the claimant] of the 200 *zuz* [receives] a *maneh* [half or 50 of the first 100 *zuz* and half of the second 100 *zuz*, since the second 100 *zuz*, is also pledged to the third wife], while [the claimant] of the 300 *zuz* [receives] six gold *dinarim* [= 150 *zuz*; 50, from the second 100 *zuz* of the estate, and she takes the third 100 of the estate, since only she has a claim to it. (However the conclusion of the Gemara is that this Mishnah is not in accordance with the *Halachah*)]. Similarly, if three persons contributed to a joint fund [for trading purposes] and they had incurred a loss or turned a profit, [and no commitments regarding litigation were made,] they share in the same manner [in proportion to the amounts contributed]. (5) If a man who was married to four wives died, his first wife [i.e., the

שְׁלֹשׁ מְאוֹת, שְׁלֹשָׁה שְׁלֹשָׁה שֶׁל זָהָב. הִיוּ שָׁם שְׁלֹשׁ מְאוֹת, שֶׁל מְנָה נוֹטֵלֶת חֲמִשִּׁים. וְשֶׁל מְאוֹתִים, מְנָה. וְשֶׁל שְׁלֹשׁ מְאוֹת, שְׁשָׁה שֶׁל זָהָב. וְכֵן שְׁלֹשָׁה שֶׁהִטִּילוּ לְכִיס, פָּחְתּוּ אוֹ הוֹתִירוּ, כִּךְ הֵן חוֹלְקִין: הֵ מִי שֶׁהִיא

רבנו עובדיה מברטנורא

המאיתם לבעלת המנה חלקה במתנה אלא אמרה לה שלא תריב עמה ובשבילה לא יתמעט חלקה, לאחר שלקחה בעלת המנה חמשים נשאר זכות בעלת המאיתם שזה עם זכות בעלת השלש מאות במנה וחצי הנשאר, וכל אחת מהן נוטלת ג' דינרי זהב שהן שבעים וחמשים דינרים של כסף שכל דינר זהב הוא עשרים וחמשה דינרים של כסף: **היו שם שלש מאות**. מנה ראשון משועבד לכולם, והשני לבעלת מאיתם ולבעלת שלש מאות, והשלישי לבעלת שלש מאות בלבד: **של מנה נוטלת חמשים ושל מאיתים מנה**. כגון דאמרה להו בעלת שלש מאות לבעלת מנה ולבעלת מאיתים, דין ודברים אין לי עמכם במנה, הלכך מנה הראשון חולקות בעלת מאיתים ובעלת מנה, נמצאת בעלת מנה נוטלת חמשים, ומנה השני חולקות בעלת מאיתים ובעלת שלש מאות, נמצאת בעלת מאיתים נוטלת מנה, חמשים שחלקה מהמנה הראשון עם בעלת המנה, וחמשים מהמנה השני שחלקה עם בעלת השלש מאות. והמנה השלישי נוטלת כולו בעלת השלש מאות, נמצאת נוטלת ששה דינרי זהב שהם מנה ומחצה, המנה השלישי כולו שנשאר לה וחצי המנה שחלקה עם בעלת המאיתים. ובגמרא מסיק דמתניתין רבי נתן היא ואינה הלכה, דאמר רבי אין אני רואה דבריו של רבי נתן בזה, אלא חולקות בשוה, דהואיל וכל נכסיו אחראין לכתובה כל שלשת המנים משועבדים לבעלת המנה כשאר חברותיה, עד שתגבה כל כתובתה, הלכך חולקות בשוה, וכך נוטלת בעלת המנה כמו בעלת המאיתים ושלש מאות. אבל בשלשה שהטילו מעות לכיס זה מנה וזה מאיתים וזה שלש מאות דהתם שבח שהשביחו מעותיהן קא שקלי, דינא הוא שכל אחד יטול לפי מעותיו. ודוקא כשהשביחו מחמת המעות עצמן כגון שנשתנה המטבע או הוסיפו עליו או פחתו או חולקים השבח וההפסד לפי הממון. אבל אם קנו סחורה מן המעות שהטילו לכיס והרויחו בסחורה או הפסידו, אין מחלקים הרווח וההפסד אלא לפי מספר השותפין ולא לפי הממון, וכך נוטל בהפסד ובשבח מי שנתן בכיס מעות מועטים כמו אותו שנתן מעות מרובים אם לא התנו תחלה שיחלקו לפי ממון. וכן דנים בכל בתי

woman whose *ketubah* bears the earliest date] takes precedence [in respect to her claim to her *ketubah*] over the second; the second takes precedence over the third; and the third over the fourth. The first must take an oath [that she had received no payments from her husband, on account of her *ketubah*, prior to his death] [in order to give satisfaction] to the second [who might lose all her *ketubah* should no balance remain after the first had collected her

due], the second to the third, and the third to the fourth, while the fourth recovers payment without an oath [if there are no orphans or other creditors who may force her to take an oath]. Ben Nanas says, Should she [the fourth] have the advantage because she is the last? She too, may not exact payment except on oath. [The Gemara explains that we are referring to a case where a field collected as payment by one of the first three wives was found to be stolen property and therefore, when it is claimed back by its rightful owner, she would proceed to recoup her loss from the field that the fourth wife received, since her *ketubah* is dated earlier. The *Tanna* of the Mishnah maintains, that one who collected his debts before a creditor holding an earlier dated bond, must satisfy the debt of the bond holder, and therefore, there would be no need to impose an oath on the fourth wife that she has not received her *ketubah*. Ben Nanas however holds, that once a person collects his debts, it is his regardless of earlier bond holders; hence, in the case above she would not be able to recoup her *ketubah* from the fourth wife and therefore, she may impose an oath on the fourth wife, that she has not received anything on account, before collecting her *ketubah*.] If all [the *ketubot*] were issued on the same day, then the woman [whose *ketubah*] preceded that of the other, even if only by one hour [provided the hour had been entered in the document,] gains [the first right]. And therefore, it was the custom in Jerusalem to insert the hours [in such documents]. If all the *ketubot* were issued at the same hour, and the estate is worth no more than a *maneh*, [the women] receive equal shares. (6) If a man who was married to two wives,

נשוי ארבע נשים ומת, הראשונה קודמת לשנייה, ושנייה לשלישית, ושלישית לרביעית. הראשונה נשבעת לשנייה, ושנייה לשלישית, ורביעית לרביעית, בן ננס אומר, וכי מפני שהיא אחרונה נשכרת, אף היא לא תפרע אלא בשבועה. היו יוצאות כֶּלֶן ביום אחד, כל הקודמת לתחרתה אפלו שערה אחת, וכתה. וכך היו כותבין בירושלים, שעות. היו כֶּלֶן יוצאות בשערה אחת ואין שם אלא מנה חולקות בשורה: ו מי

רבנו עובדיה מברטנורא

דינים: ה הראשונה קודמת לשניה. אותה שזמן כתובתה מוקדם קודמת לשניה שזמנה מאוחר. וכן כולם: הראשונה נשבעת לשניה. אם שניה טוענת השבעי לי שלא גבית משל בעלי כלום, דלמא לא יסאר לי ממה שאגבה כתובתי. ואף שלישית תאמר כן לשניה, ורביעית לשלישית. אבל הרביעית נפרעת שלא בשבועה, וכגון שאין שם יורש חוב אחר שישיביעה: בן ננס אומר כו'. פלוגתיהו דת"ק ובן ננס מפרש בגמרא כגון שנמצאת שדה אחת מאלו השדות שגבו השלש נשים הראשונות, שאינה שלו, שנודע שגולה וסוף שיבואו בעליה ויטלוה, וכשבאה הרביעית לגבות כתובתה משדה רביעית באה זאת ואומרת לה למחר יבא הנגזל ויטול שדהו מידי, רצוני שתשבעי לי שלא גבית כתובתיך בחיי הבעל. תנא קמא סבר בעל חוב מאוחר שקדם וגבה מה שגבה לא גבה, הלכך למה תשבע, אם יבא הנגזל ויטרוף מזו תחזור היא על הרביעית ותטול ממנה מה שגבתה, דהויא לה רביעית בעל חוב מאוחר. ובן ננס סבר, בעל חוב מאוחר שקדם וגבה, מה שגבה גבה, ואם תחזיק זאת אין השלישית יכולה לחזור עליה, ולכך תשבע לה שלא גבתה מנכסי בעלה כלום. והלכה כתנא קמא. וממילא שמעינן שאם תפסה מטלטלין שצריכה לישבע לדברי הכל כיון שאין דין

sold his field [which was pledged for the *ketubot* of the women], and the first wife [i.e., the woman who was married first and whose *ketubah* consequently bore the earlier date] had given a written declaration to the buyer, “I have no claim whatsoever upon you,” the second wife [whose claim upon the field was not in any way impaired] may [when her husband died] seize from the buyer, and the first wife [i.e., the woman who was married first and whose *ketubah* consequently bore the earlier date] from the second, and the buyer from the first wife [since she had renounced in his favor her claims upon that field], and so they go on in turn until they arrange some compromise between them. The same law applies also to a creditor. [If one owed 100 *zuz* and had two fields which were sold to two people at 50 *zuz* apiece and the creditor waived his rights to the second purchaser. The creditor collects the field of the first purchaser who, in turn, collects the other field from the second purchaser, resulting in that the creditor, once again, collects the other fifty owed to him from the first purchaser; the second purchaser now goes back to the creditor who waived his rights to him and so on and so forth, until they reach a compromise.] And [the same applies,] to a woman creditor [who was owed her *ketubah*, and her husband sold two fields which, combined, were worth the *ketubah* and she waived her rights to the second purchaser]

שְׁהִיָּה נָשִׁי נְשִׂי שְׁתֵּי נָשִׁים וּמָכַר אֶת שְׂדֵהוּ וְכָתְבָהּ רֵאשׁוֹנָה לְלוֹקַח דִּין וְדִבְרִים אֵין לִי עִמָּךְ, הַשְּׂנִיָּה מוֹצִיָּאָה מֵהַלּוֹקַח וְהָרֵאשׁוֹנָה מִן הַשְּׂנִיָּה וְהַלּוֹקַח מִן הָרֵאשׁוֹנָה, וְחֹזְרוֹת חֲלִילָה עַד שִׁיעֲשׂוּ פְּשָׁרָה בֵּינֵיהֶם. וְכֵן בְּעַל חוֹב. וְכֵן אִשָּׁה בְּעַלְת חוֹב:

רבנו עובדיה מברטנורא

קדימה במטלטלין ומה שגבה גבה: **ו** **וכתבה ראשונה ללוקח וכו'**. כגון שקנו מידה. ובגמרא פריך, ותימא נחת רוח עשיתי לבעלי. ומשני, כגון שמכר הבעל שדה זו לאיש אחר קודם לזה ולא רצתה האשה לחתום לו, ולזה חתמה, דאם איתא דנחת רוח עושה לבעלה היתה חותמת לראשון: **פשרה**. ביצוע. לא כולו לזה ולא כולו לזה. ולשון פושרין הוא, לא חמים ולא קרים: **וכן בעל חוב ושני לקוחות**. ראובן נושה בשמעון מנה ולו שתי שדות ומכרן לשנים זו בחמשים וזו בחמשים וכתב בעל חוב ללוקח שני דין ודברים אין לי עמך, בעל חוב נוטל מיד הראשון, שהרי אינו יכול לומר לו הנחתי לך מקום שתגבה ממנו, שחובו כנגד שניהם ולוקח ראשון מוציא מיד השני, ובעל חוב חוזר ומוציא אף זו מן הראשון, ולוקח שני מבעל חוב, וחוזרין חלילה עד שיעשו פשרה: **וכן אשה בעלת חוב**. שהיה לה כתובתה על בעלה ומכר שתי שדותיו לשנים ואין בשניהם אלא כדי כתובתה, וכתבה לשני דין ודברים אין לי עמך, האשה מוציאה מיד לוקח ראשון, והוא מן השני, והשני מן האשה והאשה מן הראשון ולוקח ראשון מיד השני, וחוזרים חלילה:

Gemara Ketubot 50a

גמרא כתובות דף נ.

Rabbi Yose bar Chanina said, At Usha it was enacted that if a woman had sold [from the principal of] usufruct property [*melog*] during the lifetime of her husband and then died, the husband [who has the legal status of a buyer] may seize it from the buyers [since he is regarded as the earliest purchaser]. Rabbi Yitzchak bar Yosef found Rabbi Avahu standing among a crowd in Usha. “Who,” he said to him, “is the author of the traditions of Usha?” “Rabbi Yose bar Chanina,” the other told him. He learned this from him forty times and then it appeared

אָמַר רַבִּי יוֹסֵי בַר חַנִּינָא בְּאוֹשָׁא הִתְקִינוּ הָאִשָּׁה שְׁמַכְרָה בְּנַכְסֵי מְלוֹג בְּחַיֵּי בְעָלָהּ וּמָתָה הִבְעַל מוֹצִיא מִיד הַלְקוּחוֹת. אִשְׁכַּחִיהָ רַב יִצְחָק בַּר יוֹסֵפ לְרַבִּי אַבְהוּ דְּוְהָהּ קָאִי בְּאוֹכְלוֹסָא דְּאוֹשָׁא אָמַר לִיהּ מָאֵן מְאָרִיָּה דְּשִׁמְעֵתָא דְּאוֹשָׁא אָמַר לִיהּ רַבִּי יוֹסֵי בַר

to him as if he had it safely in his bag [i.e., he would never forget it]. “Fortunate are they, who preserve justice, who act with righteousness at all times” (Psalms 106:3) — is it possible to act righteously at all times? This, explained our Rabbis of Yavneh (or, as others say, Rabbi Eliezer), refers to a man who maintains his sons and daughters [this is a charitable act, since legally they have no claim upon him for maintenance] while they are young [children being at all times dependent on their father, the text cited may well be applied to such a man. *Tzedakah*, “righteousness,” may also mean “charity”]. Rabbi Shmuel bar Nachmani said, This (Psalms 106:3) refers to a man who brings up a male or female orphan in his house and enables them to marry. “Wealth and riches are in his house; and his righteousness endures forever.” (Psalms 112:3) Rav Huna and Rav Chisda [expounded the text in different ways]. One said, It applies to a man who studies the Torah [which is compared to wealth and riches] and teaches it to others [his Torah is not thereby diminished, so that “wealth and riches” are in his house, and his righteousness for teaching other people “endures forever;”] and the other said, It applies to a man who writes the Torah [Pentateuch], *Nevi'im*, and *Ketuvim* and lends them to others [the scrolls remain his, while his “righteousness endures forever” for enabling others to study]. “And see your children's children; peace be upon Israel.” (Psalms 128:6) Rabbi Yehoshua ben Levi said, As soon as your children have children there will be peace upon Israel; for they will not come to *chalitzah* or *yibum* [which are frequently the cause of quarrels]. Rabbi Shmuel bar Nachmani said, As soon as your children have children [i.e., legal heirs], there will be peace for the judges of Israel, for [doubtful claimants] will not come to quarrel [concerning the disposal of the deceased's estate].

חנינא תנא מיניה ארבעין זמנין ודמי ליה כמאן דמנחא ליה בכיסתיה. (תהלים קו) אשרי שומרי משפט עושה צדקה בכל עת וכי אפשר לעשות צדקה בכל עת דרשו רבותינו שביבנה ואמרי לה רבי אליעזר זה הון בניו ובנותיו כשהם קטנים. רבי שמואל בר נחמני אמר זה המגדל יתום ויתומה בתוך ביתו ומשיאן. (שם קיב) הון ועושר בביתו וצדקתו עומדת לעד. רב הונא ורב חסדא חד אמר זה הלומד תורה ומלמדה וחד אמר זה הכותב תורה נביאים וכתובים ומשיאין לאחרים (שם קכח) וראה בנים לבניך שלום על ישראל. אמר רבי יהושע בן לוי כיון שבנים לבניך שלום על ישראל דלא אתו לידי חליצה ויבום. רבי שמואל בר נחמני אמר כיון שבנים לבניך שלום על דייני ישראל דלא אתו לאנצויי:

זוהר שמיני דף מ ע"א

רבי יצחק פתח (דברים לב) אשר חלב וזבחימו יאכלו ושתו יין נסיכם. ופאין אינון ישראל דאינון קדישין וקדשא בריה הוא בעי לקדשא לון. תא חזי ישראל קדישין. כל חזי עלמא דירתיין כללא תלזין בההוא עלמא דאתי בגין דאיהו חזין דכללא לעילא ותתא והוא אתר יין דמנטרא שארי (ואקרי יין) ומתמן נפקין חזין וקדושאן לכלא. ויין דישראל בגין יין דישראל אתר ודא ברא תלזא דהא ישראל לעילא ביה נטיל חזין ובגין כה אקרי עין חיים עין מההוא אתר דאקרי חיים ונפקין מתמן חזין ועל דא מברכין ליה לקדשא בריה הוא ביין. ויין דישראל לתתא דהא גוונא. גוי עובד עבודה זרה דאיהו מסאב ומאן דקריב בהדיה מסאב פד יקרב בגין דישראל הא מסאב ואסיר כל שכן מההוא יין דאיהו עבד. ועל דא לא תימא דדא הוא בלהודוי אלא כל מה דעבדי ישראל לתתא כללא הוא כעין דוגמא דלעילא

כל שכן זין דקאי באתר עלאה דונגמא דיין דמנטרא. בגין כך ישראל שתיין זין דישראל דאתעביד כדקא חזי בקדושה כגונגא דישראל לעילא דשתי ואשתרשא ואתברכא בהווא זין עלאה קדישא ולא שתאן זין דאתעביד במסאבותא ומסטרךא דמסאבותא דהא ביה שרניא רוחא דמסאבותא (ולאו. הוא מסטרךא דישראל) ומאן דשתי ליה (בהדיהו) אסתאב רוחיה ואסתאב איהו ולא הוא מסטרךא דישראל ולית ליה חולקא בעלמא דאתי. דהא ההוא עלמא דאתי זין דמנטרא איהו ועל דא ישראל קדישין בעיין לנטרא דא על כלא בגין דיתקשר באתר דעלמא דאתי. ובגין כך בגין אתבריך קדישא בריך הוא ויתיר מפלא בגין דאיהו חדי לסטרא שמאלא ובגו חדוונתא דיליה אתפליל בימינא וכד אתעביד כלא ימינא כדון שמא קדישא בחידו וברכאן משתכחי בכלהו עלמין ובכוברא דלתתא יתער עוברא דלעילא. ועל דא מזמני זין לקביל זין ובגין דאיהו מנטרא לעילא בעי לנטרא ליה לתתא וכל נטירו דיליה קדושה הוא לישראל ומאן דפגים ליה לתתא בסטרא דמסאבותא יסתאב איהו בהאי עלמא ולית ליה חולקא בעלמא דאתי אתר דההוא זין דמנטרא שרניא. הוא לא נטיר לא יתנטר הוא לעלמא דאתי. הוא סאיב ליה יסאבון ליה בההוא עלמא ולא יהא ליה חולקא בההוא זין דעלמא דאתי זכאין אינן ישראל דמקדשי נפשיהו בקדושה עילאה ונטרי מה דאצטריך לנטרא ומקדשי למלכא כנטירו עלאה דא. זכאין אינן בעלמא דיין ובעלמא דאתי:

Yosef Le-Chok

יוסף לחוק

Ethical Teaching:

מוסר

Sha'arei Kedushah, Part 2, Section 7

שערי קדושה חלק ב שער ז

Concerning the reading of the *Shema* prior to retiring: You already know what our Rabbis, of blessed memory, said, that whoever reads the *Shema* on his bed kills tens of thousands of *mazikin* — destructive [spiritual] forces that are found at night and, in particular, when the soul ascends on high. As it is written, “Let the pious rejoice in honor; let them sing for joy upon their beds, the exaltation of God in their throats and a two-edged sword in their hands.” (Psalms 149:5-6) Concerning arising after midnight [and mourning for the destruction of the Temple]: In addition to one's being among the mourners of Zion and Yerushalayim, about whom it is said, “rejoice with her, all you who mourn over her” (Isaiah 66:10) — for the Holy One, blessed be He, also mourns and roars like a lion at that time [over the destruction of the Temple] — in addition, He occupies himself with Torah at that time. And our Rabbis, of blessed memory, said, “The outcry of Torah is only at night.” And they said, “Whoever occupies himself with Torah at night, God's Presence stands opposite him.” And it is

קריאת שמע שעל המטה ידעת מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה כל הקורא קריאת שמע על מנתו הורג כמה רבבות מזיקין המצויין בלילה ובפטר בעלות הנפש למעלה וכמו שכתוב (תהלים קמט) יעלו חסידים בכבוד ירננו על משכבותם רוממות אל בגרונם וגומר. קימה אחר חצות לילה וזולת היותו מכלל אבילי ציון וירושלים שנאמר עליהם (ישעיהו מו) שישו אתה משובש כל המתאבלים עליה כי גם הקדוש ברוך הוא באותה שעה מתאבל ושואג כארי וגומר. גם בעוסקו אז בתורה אמרו רבותינו זכרונם לברכה אין רנה של תורה אלא בלילה. ואמרו רבותינו זכרונם לברכה כל העוסק בתורה בלילה שכינה

written, “Arise, cry out in the night.” (Lamentations 2:19) King David, peace be upon him, merited to live in this world and the world to come, only because of this, as it is written, “At midnight I arise to thank You.” (Psalms 119:62) Throughout the Zohar, mention is made of the unlimited praiseworthiness of this commandment [of learning Torah at night]. It also causes Divine Inspiration to rest upon a person, as is mentioned there in the portion of *Shemot*.

בְּנִגְדוֹ וּבְחֵיב וּבְחֵיב (אִיכָּה ב) קוֹמֵי רַגְי בְּלַיְלָה וְלֹא זָכָה דְּוֹד הַמְּלֶכֶךְ עָלָיו הַשְּׁלוֹם לְהֵיטוֹת חַי וְקַיִים בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא אֲלֵא עַל זֶה הַדְּבָר כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תהלים קיט) חֲצוֹת לַיְלָה אָקוּם לְהוֹדוֹת לָךְ וּבְכָל סֵפֶר הַזֶּה נִתְבְּאָר שֶׁבַח הַמִּצְוָה הַזֹּאת לְאִין קָץ. גַּם מִשְׁרָה רוּחַ הַקֹּדֶשׁ עַל הָאָדָם בְּנִזְכָּר שֶׁם בְּפִרְשַׁת שְׁמוֹת:

Practical Law:

Rambam, Laws of Sacrifices, Chapter 2

(1) All the amounts of the libations that are stated in the book of Ezekiel, the number of sacrifices, and the orders of service that are listed there, all of them are [sacrifices of] inauguration. They do not apply to all generations. Rather, the Prophet commanded and stated how they will be bringing the inaugural sacrifices at the dedication of the altar in the time of the Messiah, when the third Temple will be constructed. (2) Just as the princes of the tribes, at the dedication of the altar, offered things which do not apply to future generations, offering them on the Sabbath, so too, the *Nasi* will bring his dedication offering on the Sabbath in the future, as is set forth there. Likewise, the sacrifices brought in the time of Ezra, by those people who returned from captivity, were inaugural sacrifices and do not apply to future generations. But the things that do apply to future generations are the Biblical commandments, which we have explained as they were transmitted from the mouth of Moshe our teacher; one may not add to, or subtract from them.

הלכה
הרמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ב

א כָּל שִׁיעוּרֵי הַנְּסֻכִּים הָאֲמוּרִים בְּסֵפֶר יְחֻזְקָאֵל וּמִנֵּן אוֹתָן הַקְּרִבָּנוֹת וְסִדְרֵי הַעֲבוּדָה הַכְּתוּבִים שֶׁם כָּלֵם מְלוֹאִים הֵם וְאִין נוֹהֲגִין לְדוֹרוֹת אֲלֵא הַנְּבִיא צִוָּה וּפִירֵשׁ כִּי צִדַּר יִהְיוּ מִקְרִיבֵין הַמְּלוֹאִין עִם חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ בְּיַמֵּי הַמְּלֶכֶךְ הַמְּשִׁיחַ כְּשִׁיבְנָה בֵּית שְׁלִישִׁי: ב וְכֵשֶׁם שֶׁהַקְּרִיבֵו הַנְּשִׂאִים בְּחֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ דְּבָרִים שְׂאִין כְּמוֹתֵן לְדוֹרוֹת וְהַקְּרִיבֵו בְּשַׁבַּת כֶּף הַנְּשִׂאִ מִקְרִיב חֲנֻכָּתוֹ בְּשַׁבַּת לְעֵתִיד כְּאֲשֶׁר מְפֹרֵשׁ שֶׁם וְכֵן קְרִבָּנוֹת שֶׁהַקְּרִיבֵו בְּיַמֵּי עֲזָרָא הַבָּאִים מִהַשְּׁבִי מְלוֹאִים הֵיוּ וְאִין נוֹהֲגִין לְדוֹרוֹת אֲבָל דְּבָרִים הַנּוֹהֲגִים לְדוֹרוֹת הֵם דְּבָרֵי תוֹרָה שֶׁפִּירְשְׁנוּ כְּמוֹ שֶׁהֵעֵתִיקוּם מִפִּי מוֹשֶׁה רַבֵּינוּ אִין לְהוֹסִיף עֲלֵיהֶם וְאִין לְגָרוֹעַ:

SHEMINI FOR WEDNESDAY TORAH

שמיני ליום רביעי תורה

יכין בקריאת ששה פסוקים אלו שהם כנגד ו דמילוי ו דשם ב"ן לקנות בו הארת נפש משבת הבאה

טז וַיִּקְרַב אֶת־הָעֹלָה וַיַּעֲשֶׂהָ כַּמִּשְׁפָּט: שני טז וַיִּקְרַב יָת עֲלָתָא וְעִבְדָּה

(16) And he brought forward the burnt-offering, and serviced it according to the